

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM

CURRICULUM ȘCOLAR

pentru

EDUCAȚIE MUZICALĂ

CLASA a IX-a

ALTERNATIVA EDUCAȚIONALĂ WALDORF

Aprobat prin Ordin al Ministrului

nr. /

București

2000

NOTĂ DE PREZENTARE

Componentă de bază a educației artistice, educația muzicală este un proces ce se desfășoară continuu, sistematic și unitar pe parcursul întregii școlarități.

În liceu drumul educației muzicale începe cu cele învățate în clasele I – VIII și poate fi văzut că un proces ce îi conduce pe elevi de la Baroc prin Clasicism și Romantism până la marile întrebări ale prezentului, la părerea proprie despre esențial, părere ce se reflectă în stilul artistic.

Educația muzicală în clasa a IX-a are două componente:

- muzica vocală;
- muzica instrumentală

Muzica vocală - cântul vocal se practică intensiv în corul clasei și în cadrul formației corale din liceu. Se interpretează individual și în ansamblu capodopere muzicale.

La muzica instrumentală – fără intenția de a face din elevi mari interpreți, se studiază unul sau mai multe instrumente. Studiul instrumentului trebuie să formeze la elevi deprinderile instrumentale de bază concomitent cu dezvoltarea orizontului artistic. Cântul instrumental se realizează cu grupe de elevi sau cu întreaga clasă (blockflote, chitară de exemplu) iar la nivelul liceului în cadrul orchestrei, al formațiilor de cameră. Se interpretează individual și în ansamblu capodopere muzicale.

În clasa a IX-a elevul are deja sentimentul că face muzică pentru că îi face plăcere, pentru că dorește să "se bucure" de ea, că scop în sine. În această direcție trebuie să acționeze așa numita predare a muzicii. Astfel, în clasa a IX-a poate să fie formată judecata muzicală.

Unitățile de conținut propuse sunt abordate sintetic, global, vizând transferul cunoștințelor și deprinderilor dobândite spre înțelegerea muzicii ca fenomen artistic complex cu multiplele posibilități de relaționare intra- și interdisciplinară.

Obiective cadru

1. Dezvoltarea capacităților interpretative vocale și instrumentale
2. Dezvoltarea capacității de receptare a muzicii
3. Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj muzical
4. Cultivarea sensibilității, a imaginației și a creativității muzicale

A. Obiective de referință și exemple de activități de învățare

1. Dezvoltarea capacităților interpretative vocale și instrumentale

Obiective de referință

La sfârșitul clasei a IX-a, elevul va fi capabil:

1.1. să cânte sau să fredoneze teme muzicale din repertoriul adecvat adolescenților

1.2. să acompanieze ritmic cântarea vocală

1.3. să aprecieze propriile capacități interpretative manifestând dorința de a le dezvolta

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a IX-a, se recomandă următoarele activități:

- cântare vocală la unison, în grup sau individual

- cântare vocală pe 1-2 voci

- realizare de acompaniamente ritmice (cu obiecte sonore, instrumente de percuție etc.)

- exerciții de tehnică instrumentală

- exerciții de acompaniament instrumental

- exerciții de improvizație muzicală

- comunicare de impresii

- comentarii

2. Dezvoltarea capacității de receptare a muzicii

Obiective de referință

La sfârșitul clasei a IX-a, elevul va fi capabil:

2.1. să identifice trăsăturile stilistice ale muzicii renascentiste și preclasice în lucrările muzicale audiate

2.2. să recunoască teme caracteristice din creații muzicale reprezentative pentru epocile studiate

2.3. să recunoască teme din muzica studiată, prelucrate în muzica "ușoară" contemporană

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a IX-a, se recomandă următoarele activități:

- audiții muzicale¹

- comentarii

- exerciții de recunoaștere a lucrărilor audiate¹

- analiza unor lucrări muzicale audiate¹

- fredonare de teme muzicale

- participare la concerte sau alte manifestări muzicale

- exerciții de recunoaștere a temelor muzicale

- exerciții de comparare a unor teme din muzica preclasică și variantele lor moderne

- exerciții de redactare a unor cronici muzicale

¹ Audițiile se vor realiza de preferință "pe viu", în sălile de recital și concert.

3. Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj muzical

Obiective de referință

La sfârșitul clasei a IX-a, elevul va fi capabil:

3.1. să recunoască și să analizeze în lucrările muzicale interpretate sau audiate¹ anumite elemente de limbaj muzical

3.2. să distingă și să compare unele procedee de organizare a discursului muzical

3.3. să aprecieze aportul expresiv al elementelor de limbaj în comunicarea muzicală

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a IX-a, se recomandă următoarele activități:

- identificarea elementelor de limbaj în lucrările interpretate sau audiate¹

- analiza ritmico-melodică

- exerciții de descoperire a elementelor de structură

- urmărirea apariției și evoluției temelor în discursul muzical

- identificarea modalităților de realizare a contrastelor în muzică (tempo, dinamică, timbru)

- exerciții de urmărire pe partitură a unui discurs muzical (ex: instrumentul solist în partitura concertului instrumental)

- dezbateri, comentarii, schimburi de opinii.

4. Cultivarea sensibilității, a imaginației și a creativității muzicale

Obiective de referință

La sfârșitul clasei a IX-a, elevul va fi capabil:

4.1. să-și manifeste preferința pentru anumite creații muzicale în funcție de valoarea lor

4.2. să argumenteze propriile opinii referitoare la valoarea artistică a creațiilor interpretate și audiate¹

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a IX-a, se recomandă următoarele activități:

- utilizare de surse bibliografice

- participări la concerte

- audiții muzicale

- schimburi de opinii

- dezbateri pe baza creațiilor interpretate (audiate)¹

- realizarea unor ilustrații sonore.

¹ Audițiile se vor realiza de preferință "pe viu", în sălile de recital și concert.

B. Conținuturi

1. Noțiuni de teoria muzicii (elemente de notație, noțiuni simple pentru tonalități, intervale, acorduri).
2. Formele și genurile muzicale
 - Canon.
 - Suita.
 - Sonata.
 - Concerto grosso.
 - Opera.
 - Cantata.
 - Oratoriul.
3. Istoria muzicii
 - A. Scarlatti – A. Vivaldi
 - J. S. Bach – G. F. Händel
4. Muzica vocală. COR.

Repertoriul de cântece va cuprinde:

- lucrări muzicale *a capella* și cu acompaniament;
- cântece populare;
- cântece de divertisment și muzica ușoară;
- cântece în limbi străine.

Elevii clasei a IX-a fac parte din corul liceului.

5. Muzica instrumentală. ORCHESTRA.

Elevii clasei a IX-a vor studia chitara.

Repertoriul va fi alcătuit după posibilități (necesarul de instrumente muzicale) și după nivelul de pregătire.

Elevii clasei a IX-a cu preocupări deosebite pentru muzică fac parte din orchestra liceului.

6. Creația

Vor fi cultivate elemente improvizatorice (ex: la instrumente de percuție).

SUGESTII METODOLOGICE

Noțiunile teoretice vor fi consolidate și în orele de cor și orchestră.

Pentru a înțelege mai bine elevii vor interpreta genurile muzicale studiate (după caz, o parte dintr-o lucrare amplă).

Elevii vor audia în sălile de concert și de operă lucrări muzicale de referință. Audițiile vor fi precedate de discuții pregătitoare, discuții ce vor fi reluate după spectacol, concert. **Audițiile de benzi, discuri, CD-uri au loc foarte rar.** Marea deosebire dintre a asculta pe unul sau mai mulți muzicieni fiind implicat prin contact sufletesc, prin audierea activă și participare interioară și a asculta o muzică ce practic ignoră participarea interioară pentru că este "fixată bine" pentru totdeauna, cum este cazul benzilor, discurilor face ca în școala Waldorf să fie aleasă calea implicării directe în ascultare.

Se va urmări familiarizarea elevilor cu atmosfera specifică creației fiecărui compozitor studiat.

Lucrările studiate în orele de cor și orchestră vor fi prezentate publicului în concerte.